

Temat: Pierwsze podróże geograficzne.

Pierwsi podróżnicy (X w.)
Wikingowie – mieszkańcy
Półwyspu
Skandynawskiego

Na podst. podręcznika do klasy 5, str. 91-97
opracowanie: Anna Góra dla potrzeb uczniów SP17

WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE

Wielki podróżnik **MARCO POLO** – wenecki kupiec, jego wyprawa trwała 24 lata (1271-1295). Wiodła w głąb Azji przez Nizinę Mezopotamską, Wyżynę Irańską, góry Pamir, Kunlun, pustynię Gobi, Nizinę Chińską. Podróżnik odwiedził m.in. kraje Chiny, Jawa, Indie.

Dzięki odkryciom Marco Polo, Europejczycy poznali odległe państwa Azji; zaczęto sprowadzać wiele towarów, m.in. pieprz, cynamon, goździki, gałkę muskatołową.

WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE

Podróże morskie

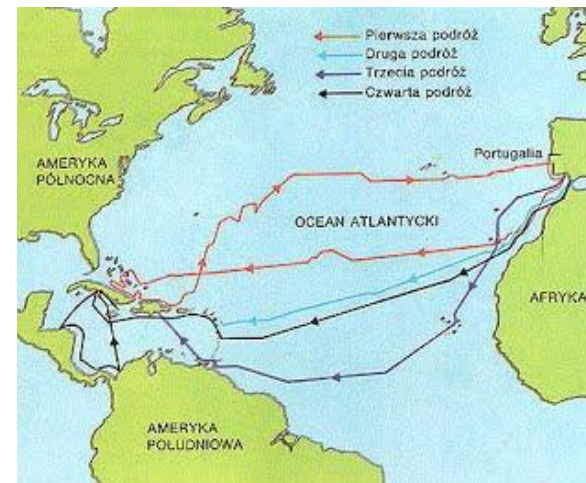
VASCO DA GAMA – Portugalczyk – dotarł do Przylądka Igielnego w Afryce, przepłynął Ocean Indyjski, w 1489 roku dotarł do Indii.

WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE

Podróże morskie

KRZYSZTOF KOLUMB – włoski żeglarz, postanowił dołączyć do Indii inną drogą, kierował się na zachód, w 1492 roku dotarł do wysp u wybrzeży Ameryki: Bahamów, Kuby, Haiti. Odkrył nowy ląd. Uważał, że dołączył do Indii, dlatego mieszkańców tych terenów nazwał Indianami.

WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE

FERDYNAND MAGELLAN

Ten portugalski żeglarz w 1519 roku wypłynął wraz z pięcioosobową załogą na wody Oceanu Atlantyckiego i skierował się ku wybrzeżu Ameryki Południowej. Następnie wpłynął na ocean leżący po zachodniej stronie Ameryki i nazwał go Pacyfikiem – Spokojnym. Podczas przeprawy przepłynął przez cieśninę, która została nazwana jego imieniem.

WIELKIE ODKRYCIA GEOGRAFICZNE

Podróże morskie

AMERIGO VESPUCCI – udowodnił, że odkryty przez Kolumba ląd jest odrębnym kontynentem, od jego imienia kontynent ten nazwano Ameryką.

WIELKIE WYPRAWY MORSKIE

Skala 1:240 000 000

■ Trasy pierwszych wypraw geograficznych

Dawniej odkrywanie nowych lądów wymagało wiele czasu i trudu, niosło też za sobą ogrom niebezpieczeństw. Podróżnicy nie mieli dostępu do nowoczesnych urządzeń i pojazdów, którymi człowiek dysponuje dziś. Jednak to właśnie dzięki ich odkryciom można obecnie dotrzeć do najdalszych zakątków świata.

Rekonstrukcja statków, które uczestniczyły w pierwszej wyprawie Krzysztofa Kolumba w poszukiwaniu szlaku do Indii. ►

REKONSTRUKCJE
STATKÓW, KTÓRE
UCZESTNICZYŁY
W PIERWSZEJ
WYPRAWIE
KRZYSZTOFA
KOLUMBA W
POSZUKIWANIU
SZLAKU DO INDII

PRZYCZYNY PODRÓŻY GEOGRAFICZNYCH

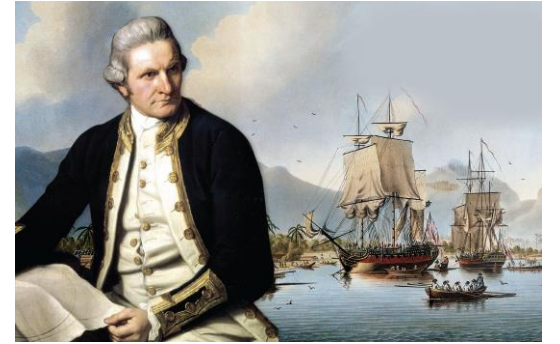
1. Ciekawość świata i chęć zdobycia sławy
2. Chęć odkrycia nieznananych terenów
3. Legendy o bogactwie Wschodu
4. Chęć udowodnienia tezy o kulistości Ziemi

SKUTKI PODRÓŻY GEOGRAFICZNYCH

1. Podbijanie ziem
2. Tworzenie kolonii
3. Rozwój niewolnictwa
4. Rozwój handlu
5. Przywożenie nowych gatunków roślin i zwierząt
6. Upowszechnienie się bawełny i innych upraw
7. Pojawienie się nowych chorób, np. szkorbut

PODÓRÓŻE I ODKRYCIA W XVII – XIX w.

Podróżnik – badacz **JAMES COOK (XVIII w.)** – trzykrotnie opłynął Ziemię, odkrył Hawaje, stwierdził, że Nową Zelandię tworzą wyspy, badał wschodnie wybrzeże Australii, północno-zachodnie wybrzeże Ameryki Północnej, przekroczył oba koła podbiegunowe. Zginął z rąk tubylców na wyspach Hawajach.

Podróżnik – badacz **DAVID LIVINGSTONE (XIX w.)** – badał brzegi rzek Zambezi i Konga, odkrył Wodospady Wiktorii na Wyżynie Wschodnioafrykańskiej.

Podróżnik – badacz **HENRY STANLEY** – odszukał źródła najdłuższej rzeki Afryki – Nilu.

PODÓRÓŻE I ODKRYCIA W XX w.

Rok	Nazwisko imię, kraj	Wydarzenie
1909	Robert Peary (USA)	Badacz polarny, zdobył biegun północny
1911	Roald Amundsen (Norwegia)	Zdobyl biegun południowy
1953	Edmund Hillary (Nowa Zelandia), Tenzing Norgay (Nepal)	Zdobyli najwyższy szczyt Ziemi – Mount Everest (8848 m n.p.m.)
1960	Jacques Piccard (Szwajcaria), Don Walsh (USA)	Opuścili się na do najgłębszego miejsca na Ziemi – na dno Rowu Mariańskiego (10916 m p.p.m.)
1995	Marek Kamiński (Polska), Wojciech Moskal (Polska)	Razem zdobyli biegun północny (w czerwcu) i w tym samym roku Marek Kamiński samotnie zdobył biegun południowy (w grudniu)

Polacy na biegunie północnym w 1995 roku

PODSUMOWANIE WIADOMOŚCI

Kolejność chronologiczna osiągnięć i odkryć geograficznych:

1. Dotarcie do Indii drogą morską, po opłynięciu Afryki
2. Opłynięcie Ziemi dookoła
3. Odkrycie Australii
4. Zdobycie bieguna północnego

Podróżnicy – podróże

1. Krzysztof Kolumb - Odkrycie Ameryki
2. Henry Stanley - Odnalezienie źródeł Nilu
3. Edmund Hillary i Tenzing Norgay - Zdobycie najwyższego szczytu Ziemi
4. Ferdynand Magellan - Dowodzenie wyprawą, która opłynęła Ziemię

Obszary i obiekty geograficzne związane z odkryciami i podróżami geograficznymi

Góry, przez które przeprowiał się Marco Polo podczas podróży do Chin – Pamir (E)

Najdalej wysunięty na południe przylądek Afryki. Został odkryty przez Vasco da Gammę - Przylądek Igielny (C)

Wyżyna, na której znajduje się jezioro Tanganika (jego okolice badał David Livingstone) - Wyżyna Wschodnioafrykańska (D)

Wyspy odkryte przez Jamesa Cooka. Podróżnik zginął na nich z rąk tubylców – Hawaje (A)

Cieśnina nazwana imieniem dowódcy wyprawy, która jako pierwsza opłynęła Ziemię – Cieśnina Magellana (B)